

Jaarbericht 2011

Het thema van dit jaarbericht is beweging. 2011 was voor ZorgImpuls namelijk in meerdere opzichten het jaar van de beweging. Er veranderde niet alleen op landelijk niveau veel in (de financiering van) de zorg, ook voor onze Rotterdamse regio en intern bij ZorgImpuls was het een dynamisch jaar.

Dit jaarbericht belicht beknopt enkele regionale hoogtepunten uit een jaar met rijke opbrengsten. We realiseren ons dat hiermee veel mooie (deel)resultaten, die in de eerste lijn gerealiseerd zijn, onderbelicht blijven, maar het voert te ver om compleet te willen zijn.

De zorg is een dynamische sector. Belangrijke tendensen zijn dat de focus verschuift van ziekte en zorg naar goede gezondheid en gedrag en van de zorgverlening van de tweede naar de eerste lijn. Dat onderschrijft niet alleen het belang van de eerste lijn, maar stelt tegelijkertijd ook hoge eisen. ZorgImpuls speelt in de regio hierbij graag een informerende, verbindende en aanjagende rol.

In navolging op het uitgevoerde klanttevredenheidsonderzoek is ZorgImpuls eind 2011 gestart met de oriëntatie op een nieuw meerjarenbeleidsplan en een bijbehorend strategisch communicatieplan. Naast een interne verkenning hebben we met verschillende partijen gesprekken gevoerd om ervoor te zorgen dat onze diensten ook in de toekomst aansluiten op de wensen van onze klanten. Wat houdt hen bezig? Aan welke ondersteuning bestaat behoefte? Zo houden we scherp zicht op de toegevoegde waarde die we als informateur, adviseur en aanjager kunnen bieden.

Na ruim vijf jaar als directeur bij ZorgImpuls betrokken te zijn geweest, vertrok Alie Visscher per september 2011. Veel personen waar zij de afgelopen jaren mee gewerkt heeft, namen persoonlijk afscheid van haar.

Terugkijkend op 2011 kunnen wij concluderen dat met een positief financieel resultaat veel en mooie resultaten zijn geboekt. Wij willen iedereen die heeft bijgedragen aan de versterking van geïntegreerde eerstelijnszorg in onze regio bedanken en hopen op eenzelfde constructieve samenwerking in 2012.

Famke de Wilde
Voorzitter bestuur ZorgImpuls

Femke Gronheid
Directeur ZorgImpuls

Ondernemend samenwerken

Hoe kun je energie, kennis, kunde en ervaring zo bundelen dat je goede en op elkaar afgestemde zorg biedt waar de patiënt bij gebaat is? ZorgImpuls ondersteunt eerstelijnszorgverleners bij het samenwerken en ondernemen in de zorg.

MDO en eerstelijnsnetwerken

Op wijkniveau zijn verschillende multidisciplinaire overleggen (MDO's) opgezet om de samenwerking en kwaliteit van zorg te verbeteren. Onder begeleiding van ZorgImpuls maken zorgverleners samenwerkingsafspraken met elkaar. Onderwerpen voor MDO's waren bijvoorbeeld overgewicht bij kinderen, COPD en ouderenzorg. In 2011 zijn negen MDO's gestart, onder meer in Prins Alexander, Nieuwerkerk aan den IJssel en Overschie.

Naast de op inhoud gerichte MDO's ondersteunt ZorgImpuls eerstelijnszorgverleners bij het vormen van netwerken met als doel samenwerking in de wijk of (deel)gemeente te stimuleren. Het biedt hen de mogelijkheid om informatie en ontwikkelingen te delen. Bovendien kunnen ze meer als één partij acteren naar stakeholders in het werkgebied, zoals de tweede lijn, de zorgverzekeraars of de gemeenten. In 2011 begeleidde ZorgImpuls netwerken in Lansingerland, IJsselmonde en Feijenoord.

Samen een in Feijenoord

De doelstelling van dit project is om in deze deelgemeente een toekomstbestendig aanbod van zorg, welzijn, wonen en onderwijs te realiseren, afgestemd op de wensen van de bewoners. Diverse partijen

werken samen in een netwerk dat wordt ondersteund door een projectteam om de samenhang, samenwerking en verbinding te stimuleren. ZorgImpuls is in het project de schakel tussen de eerstelijnszorg en overige partijen.

ZorgImpuls participeert in het projectteam 'Samen Een Feijenoord'. Yasna Tomala, projectteamlid:

'De meerwaarde van ZorgImpuls is dat de medewerkers een brede kijk hebben op de ontwikkelingen in de eerstelijnszorg. Die blik kunnen we goed gebruiken in dit project.'

Eerstelijnscentra

ZorgImpuls ondersteunt bij het opzetten van gezondheidscentra door te adviseren en begeleiden bij de concretisering van samenwerkingsafspraken, het verwerven van geschikte huisvesting, het onderhandelen over (en onderbouwen van) een haalbare prijs, het uitwerken van een (aanzet tot een) programma van eisen, het uitwerken van de organisatorische en juridische vormgeving en door zorg te dragen voor de algehele procesbegeleiding.

In 2011 zijn er vijftien trajecten begeleid waarvan er in dat jaar vier zijn afgerond: Gezondheidscentrum Overschie, Medisch Centrum Hillegersberg,

Gezondheidscentrum Dante in IJsselmonde en Centrum Vrouw-N-Zorg in IJsselmonde.

Gezondheidscentrum Dante schakelde ZorgImpuls in bij het opzetten van dit gezondheidscentrum. Wim Nas, fysiotherapeut bij Fysio Dante:

'Zonder ZorgImpuls was het niet gelukt.'

'Met ZorgImpuls kun je goed en zorgvuldig samenwerken om als eerstelijnszorgverleners beter samen te werken.'

Wijkscans

In 2011 heeft ZorgImpuls wijkscans uitgevoerd voor de deelgemeente Rozenburg en de gemeenten Lansingerland en Zuidplas. De laatste scan, voor Capelle aan den IJssel, wordt in 2012 gemaakt. Als ook die klaar is, is van het hele werkgebied van ZorgImpuls een wijkscan uitgevoerd en worden de scans een voor een geactualiseerd.

Een wijkscan wordt opgebouwd uit verschillende informatiebronnen en geeft onder meer inzicht in de huidige en toekomstige zorgvraag en in het bestaande zorgaanbod in een (deel)gemeente. Naar aanleiding van de wijkscan wordt een wijkbijeenkomst georganiseerd om belanghebbenden te informeren, feedback te krijgen en met elkaar te kijken welke mogelijkheden voor (verbetering van) de samenwerking er zijn in het gebied. De wijkbijeenkomsten leveren regelmatig vervolgvragen op om samenwerking nader vorm en inhoud te geven.

Continuïteit van zorg

ZorgImpuls richt zich op het behoud van de continuïteit van de eerstelijnszorgverleners in de regio, bijvoorbeeld door het plaatsen van vacatures op de website. In 2011 hebben vooral huisartsen hiervan regelmatig gebruikgemaakt in hun zoektocht naar doktersassistenten en praktijkondersteuners.

ZorgImpuls is al een paar jaar als een van de initiatiefnemers betrokken bij het project 'doktersassistenten in de eerste lijn'. Dit richt zich op het vergroten van het aanbod van eerstelijnsdoktersassistenten. Vooral een gebrek aan stageplaatsen en behoefte aan een kwaliteitsverbetering in de opleiding hebben ertoe geleid dat OSER met ondersteuning van ZorgImpuls een stagesamenwerkingsovereenkomst heeft gesloten met ROC Albeda, Zadkine, Calibris en de NVDA. Gezamenlijk werken deze partijen aan het opleiden van extra doktersassistenten in de eerstelijnszorg.

Ouderenzorg

Op het gebied van ouderenzorg werkt ZorgImpuls samen met verschillende partijen, die zijn aangesloten bij GENERO (geriatisch netwerk voor Rotterdam en omstreken). GENERO brengt de nulde-, eerste- en tweedelijnsouderenzorg in kaart en bespreekt hoe op wijkniveau ouderen kunnen worden geholpen, onder meer om eenzaamheid en kwetsbaarheid terug te dringen. Er zijn MDO's opgezet waarin specifieke samenwerkingsafspraken over ouderenzorg zijn gemaakt en er worden netwerken in de wijk opgezet of versterkt.

GEZ-financiering

De geïntegreerde eerstelijnszorg (GEZ)-module maakt aanvullende financiering mogelijk voor samenwerkingsverbanden voor onder meer ketenzorg en kwaliteit. Zorgverleners die wijkgericht in een multidisciplinair samenwerkingsverband willen werken, kunnen bij de zorgverzekeraar een aanvraag doen voor de (pre)GEZ-module. ZorgImpuls adviseert en begeleidt bij het opstellen van een plan van aanpak, het vormgeven van de samenwerking in een organisatiemodel en de samenwerkingsovereenkomst en het opstellen van een zorgaanbodplan en begroting. In 2011 heeft ZorgImpuls vier (pre)GEZ-aanvragen begeleid. Speciaal hiervoor zijn verschillende instrumenten en formats ontwikkeld.

Naast GEZ-financiering is er ook een koptarief voor ketenzorg chronische problematiek, in 2011 was dat voor diabetes. Met dit koptarief kunnen de organisatie van en samenwerking binnen de ketenzorg gefinancierd worden, bijvoorbeeld voor het ontwikkelen van een protocol. De directe zorg wordt via reguliere verrichtingen gedeclareerd.

In 2011 heeft ZorgImpuls drie samenwerkingsverbanden geadviseerd en ondersteund bij de aanvraag van een koptarief. ZorgImpuls heeft bijvoorbeeld geholpen bij het opstellen van een bedrijfsplan en samenwerkingsovereenkomst. Daarnaast zijn ook voor de aanvraag van het koptarief verschillende instrumenten en formats ontwikkeld.

ZorgImpuls hielp Gezondheidscentrum Mathenesserlaan bij de aanvraag van GEZ-gelden. Huisarts Bernadette van Doorn:

'ZorgImpuls heeft ons aan de hand genomen bij de GEZ-aanvraag. Het was een win-win-situatie, want voor beide partijen was het nieuwe materie.'

'ZorgImpuls staat open voor ideeën. De medewerkers denken mee, maar leggen niets op. De communicatie is eerlijk.'

'ZorgImpuls informeert, adviseert en faciliteert. Ze kunnen aangeven waar je op moet letten als gezondheidscentrum en welke bijeenkomsten belangrijk zijn.'

Samen investeren in kwaliteit

Veranderingen volgen elkaar snel op in de eerstelijnszorg. Als zorgverlener moet je hier voortdurend op inspelen en tegelijkertijd de juiste kwaliteit blijven leveren. ZorgImpuls helpt eerstelijnszorgverleners bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid op het gebied van kwaliteit.

Ondersteuning beroeps- en zorggroepen

ZorgImpuls ondersteunt acht eerstelijns-beroepsgroepen: huisartsen, fysiotherapeuten, verloskundigen, oefentherapeuten, logopedisten, diëtisten, eerstelijns-ggz en apothekers. Jaarlijks maakt ZorgImpuls met regionale vertegenwoordigers van de beroepsgroepen afspraken over ondersteuning die nodig is om de beroepsgroep regionaal te versterken. In 2011 heeft dit onder meer geleid tot de ontwikkeling van een zorggroep van logopedisten (Zoloro). Andere beroepsgroepen, zoals verloskundigen, bouwen aan het beter positioneren van hun beroepsgroep in de regio. ZorgImpuls helpt bij de voorbereidingen.

Monique de Kruijf, voorzitter van de zorggroep Zoloro:

'Vanaf het eerste moment is ZorgImpuls betrokken geweest bij onze plannen. Door hun inhoudelijke en financiële steun zijn we nu een vereniging met 40 actieve eerstelijns-logopedisten uit de regio Rotterdam.'

'Omdat we ons als groep profileren kunnen partners binnen en buiten de zorg Zoloro steeds vaker vinden. Dit bevordert de samenwerking met andere eerstelijnszorgaanbieders en de aansluiting bij ontwikkelingen in de samenleving, zoals het wijkgericht werken.'

Certificering

Certificering en daarmee aantoonbare kwaliteit, worden belangrijker in de eerste lijn. Steeds meer eerstelijnspraktijken kiezen ervoor zich te laten certificeren. In 2011 zijn vier fysiotherapiepraktijken ondersteund bij de HKZ-certificering en heeft ZorgImpuls 70 huisartsenpraktijken begeleid bij de NHG-praktijkaccreditatie. Huisartsen die tevens opleider zijn, zijn verplicht om zich te laten certificeren. ZorgImpuls heeft een samenwerkingsrelatie met het regionale huisartseninstituut om die accreditatie te faciliteren.

Zorg voor Veilig

Het landelijke project 'Zorg voor Veilig' is erop gericht om de patiëntveiligheid in de eerste lijn te vergroten. Er is een aantal thema's geselecteerd met daaraan gekoppelde modules waarmee de eerste lijn aan de slag kan. Een van de modules is 'Veilig Incident Melden' (VIM). Deze is gericht op de introductie en invoering van het melden van incidenten volgens een bepaalde procedure. 'Zorg voor Veilig' biedt ondersteunend materiaal en maatgerichte scholing. ZorgImpuls adviseert en begeleidt bij de invoering. Het afgelopen jaar zijn gezondheidscentrum Zorg op Noord en gezondheidscentrum Tarwezig met het programma aan het werk geweest. Het is de bedoeling 'Zorg voor Veilig' regionaal uit te rollen en in te bedden.

Gezondheidscentrum Tarwezig ging aan de slag met 'Veilig Incident Melden' (VIM), een module uit het project 'Zorg voor Veilig'. Marieke Sikkens, manager gezondheidscentrum:

'VIM was een onderdeel uit onze praktijk-accreditatie. ZorgImpuls heeft op de achtergrond kritisch meegekeken.'

'ZorgImpuls heeft veel ervaring met accreditatie. Het was daarom een goede sparringpartner voor ons. We kregen een spiegel voorgehouden.'

Zorgprogramma psychosociaal

Begin 2011 is de pilot 'zorgprogramma psychosociaal' in Gezondheidscentrum Randweg succesvol afgerond. Deze is in nauwe samenwerking tussen GC Randweg, Verberk Consult en ZorgImpuls uitgevoerd. De pilot kwam voort uit de gestelde doelen van de werkgroep Prestatie Indicatoren Gezondheidscentra. ZorgImpuls heeft op verzoek van OSER een kader voor het zorgprogramma ontwikkeld, een projectplan opgesteld en het proces begeleid. Het resultaat van de pilot heeft onder meer geleid tot een heldere positionering en structuur voor ggz/psychosociale zorg in en vanuit GC Randweg.

Mieke Reynen, manager Gezondheidscentrum Randweg:

'Het programma psychosociaal draait nu een jaar en met succes. Andere gezondheidscentra zijn er inmiddels ook mee gestart. Zij hoeven het wiel niet opnieuw uit te vinden.'

Poh ggz

In de praktijk blijkt dat een praktijk-ondersteuner huisartsen gericht op geestelijke gezondheidszorg (poh ggz) grote meerwaarde heeft. Door veranderingen in de financiering van de ggz per 2012, heeft ZorgImpuls in de tweede helft van 2011 veel poh ggz aanvragen gekregen. Ongeveer 30 aanvragen (voor ruim 100 huisartsen) zijn in behandeling genomen en afgehandeld. ZorgImpuls begeleidde praktijken tot en met het indienen van de aanvraag bij de verzekeraar, stelde desgewenst cv's van mogelijke kandidaten uit de eigen vacaturebank beschikbaar en bood de mogelijkheid voor een webbased zorgdossier (PsyDirect) voor de poh ggz. Hiervan maken inmiddels zeven gezondheidscentra gebruik.

Palliatieve zorg

Vanuit het Netwerk Palliatieve Zorg Rotterdam en omstreken (NPZR&o) is ZorgImpuls betrokken geweest bij de, inmiddels toegekende, subsidieaanvraag 'Samenwerken in palliatieve zorg' van ZonMw. Het project voorziet in de uitrol van een zorgprogramma voor de palliatieve zorg in Kralingen en Crooswijk. In de eerste lijn wordt onderzocht hoe de palliatieve zorg het beste kan worden geregeld. Door het maken van samenwerkingsafspraken en door instrumenten uniform te implementeren, verbetert de communicatie tussen zorgaanbieders en krijgt de kwaliteit een impuls.

Met elkaar voorkomen

Vorkomen is beter dan genezen. Preventie krijgt steeds meer aandacht in de gezondheidszorg. De focus verschuift van ziekte en zorg naar goede gezondheid en gedrag. ZorgImpuls is betrokken bij veel activiteiten die zijn gericht op het voorkomen van gezondheidsproblemen. Actief samenwerken aan preventieve gezondheidszorg!

BeweegKuur

ZorgImpuls heeft zes jaar geleden aan de wieg gestaan van het Rotterdamse beweegprogramma 'Van Klacht naar Kracht'. Dit programma heeft model gestaan voor het landelijke beweegprogramma de BeweegKuur. In juni 2011 heeft minister Schippers besloten om de gecombineerde leefstijlinterventie niet meer op te nemen in de basisverzekering. Sindsdien werken beide projecten samen in Rotterdam onder de naam 'Beweegkracht Rotterdam'. Ook het aanbod voor beweegmaatjes heeft hierin een plek gekregen.

In 2011 zijn 40 cursussen 'Samen Sportief Afvallen' gegeven waarvan de coördinatie in handen van ZorgImpuls was. Vanwege de enthousiaste reacties worden de cursussen in 2012 gecontinueerd.

Jeugd en gezin

In IJsselmonde is een pilot afgerond, gericht op het verbeteren van de samenwerking tussen huisartsen en het Centrum Jeugd en Gezin (CJG). Er is gekeken welke thema's en vragen er op het gebied van samenwerking zijn en hoe verbeteringen zijn te realiseren. Wat betreft communicatie, bereikbaarheid en bekendheid zijn verschillende (wederzijdse) verbetermogelijkheden geformuleerd. Behalve samenwerkingsafspraken zijn er factsheets uit-

gewerkt waarmee ook in andere wijken de samenwerking kan worden vormgegeven.

Baarmoederhalskanker

Vrouwen blijken meer gehoor te geven aan de oproep voor het maken van een uitstrijkje als zij deze van hun huisarts krijgen in plaats van een oproep via de regionale screeningsorganisatie. Op het verzoek van ZorgImpuls aan de huisartsen om hen te ondersteunen bij het zelf uitnodigen, werd dan ook massaal gereageerd. Meer dan 50 huisartsenpraktijken in de regio deden mee en ZorgImpuls heeft hen in goed overleg met de screeningsorganisatie ondersteund.

Energie in balans

In 2010 is het pilotproject 'Energie in Balans' afgerond. Dit project richtte zich op vrouwen in een kwetsbare positie. Door middel van een groepsprogramma werd gewerkt aan het meer (positieve) grip krijgen op de verschillende levenssterreinen, zoals opvoeding, vrije tijd en (vrijwilligers)-werk. De positieve resultaten leidden tot het indienen van een ZonMw-aanvraag. In 2011 is die voor de komende drie jaar toegekend. ZorgImpuls heeft geadviseerd, begeleid en voor cofinanciering gezorgd. De subsidie wordt gebruikt om het programma breder uit te proberen en de effecten uitgebreider te onderzoeken.

Bijblijven en nog beter presteren

Zorgverlening is mensenwerk. Door permanente ontwikkeling van die mensen blijft niet alleen hun bevoegdheid in stand, maar kunnen zij ook toekomstige veranderingen aan en deze mede vormgeven. Uiteindelijk is niet alleen de zorgverlener zelf, maar ook zijn of haar patiënt daarbij gebaat.

Om de ontwikkelingen van de eerste-lijnszorg te volgen en continu te werken aan het vergroten van deskundigheid en kwaliteit, biedt ZorgImpuls diverse bij- en nascholingen. Ook organiseert ZorgImpuls symposia en een jaarlijkse Zomercarrousel waar diverse onderwerpen aan bod komen. Leren om bij te blijven en nog beter te presteren. ZorgImpuls ontwikkelt maatwerk en speelt daarbij zo goed mogelijk in op de actualiteiten in de eerstelijnsgezondheidszorg.

In 2011 zijn veel verschillende cursussen en symposia georganiseerd, waarvan de gemiddelde waardering ruim boven de zeven lag. Enkele van deze bijeenkomsten worden hieronder beknopt beschreven.

Motivational interviewing

Zorgverleners weten vaak wel wat hun patiënten aan hun gedrag of levensstijl zouden moeten wijzigen, maar soms is het lastig om ze daarvan te overtuigen. De training motivational interviewing (MI) is erop gericht via bepaalde gesprekstechnieken samen met de patiënt motivatie te ontwikkelen om het besluit om iets te veranderen om te zetten in daden. De cursus is in 2011 meerdere malen gegeven en richtte zich onder meer op alcoholmisbruik en het activeren tot bewegen.

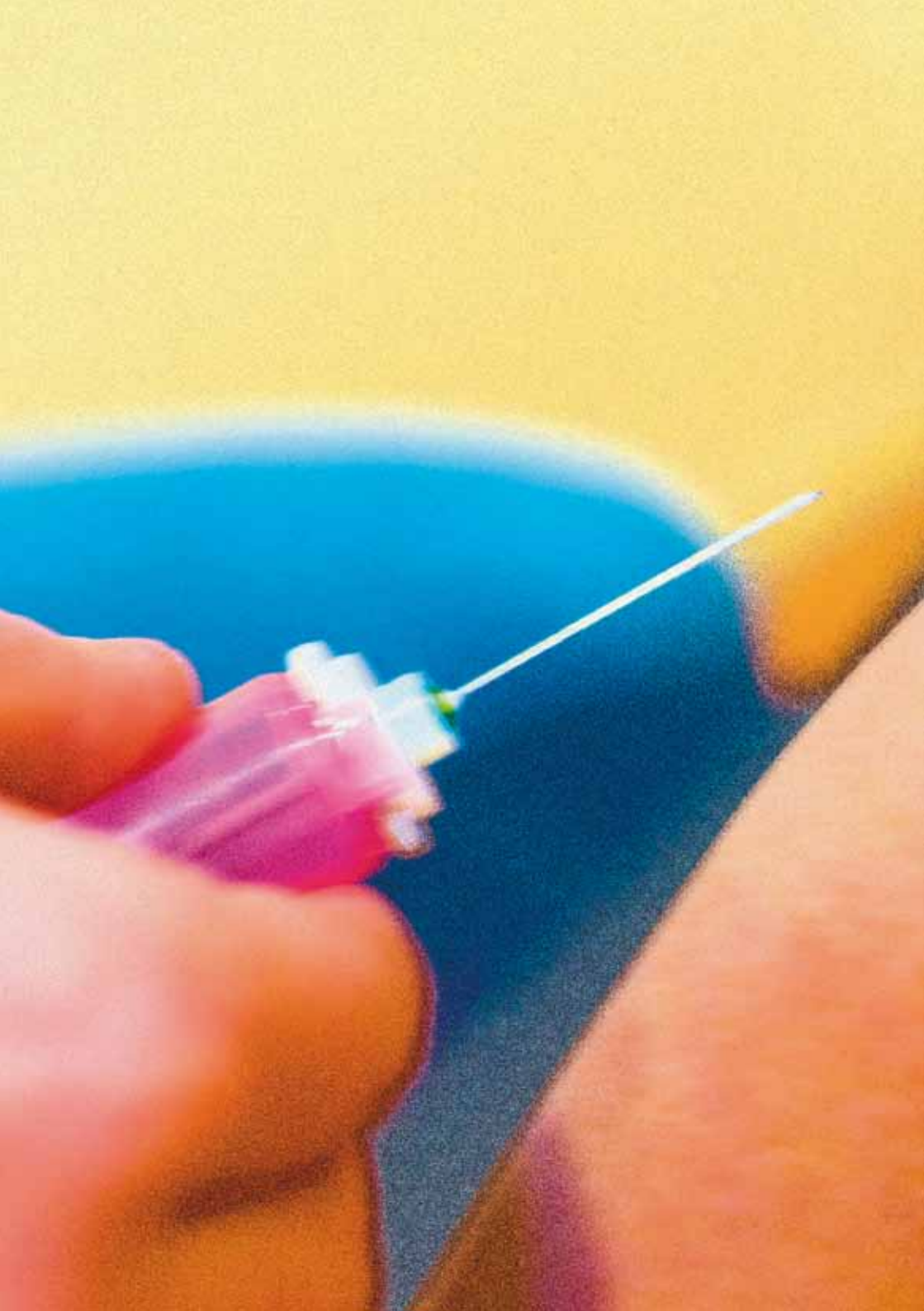
Symposium oncologie

Samen met Stichting KOEL is een bovenregionaal symposium 'Oncologie in de eerste lijn' georganiseerd. Het symposium werd druk bezocht. Diverse specialisten spraken over de kwaliteit en samenwerking die nodig is om de zorg aan oncologische patiënten te verbeteren. Eerstelijnszorgverleners uit de wijk netwerken intensief en spraken over zowel zorginhoudelijke als procesmatige knelpunten en verbeteringen.

Zomercarrousel

De jaarlijkse Zomercarrousel stond in het teken van zelfmanagement. In het Kasteel van Sparta kwamen zo'n 120 belangstellenden bij elkaar om gezamenlijk interactief met dit onderwerp bezig te zijn. Achterliggende gedachte daarbij was dat zelfmanagement nodig is voor het welzijn van de patiënt, de effectiviteit van de behandeling en het voorkomen van onnodige kosten.

Tijdens de Zomercarrousel werden aanwezigen uitgenodigd om mee te dingen naar drie prijzen van elk 10.000 euro voor 'Het beste idee' op het gebied van zelfmanagement. De jury, bestaande uit afgevaardigden van Achmea, Erasmus MC, GGD Rotterdam en ZorgImpuls, kende deze toe aan projecten voor gezonde kookworkshops

in de wijk, multidisciplinaire palliatieve zorg bij COPD-patiënten en medicatieveiligheid bij ouderen.

Omgaan met agressie

Doktersassistenten krijgen steeds vaker te maken met agressie. Speciaal voor hen is een cursus 'omgaan met agressie' georganiseerd. Centraal stond hoe te handelen als zich een agressieve situatie heeft voorgedaan.

Ggz-symposium

In november organiseerde ZorgImpuls een ggz-symposium. Professor Kees Hoogduin gaf uitleg over de mogelijkheden en uitdagingen voor de behandeling van angstklachten en -stoornissen. Daarna presenteerden regionale zorgaanbieders zich op een ggz-markt waar uitgebreid de tijd en gelegenheid werd genomen om te netwerken.

Vooruitblik

ZorgImpuls wil nu en in de toekomst optimaal bijdragen aan het realiseren van geïntegreerde eerstelijnszorg in Rotterdam, Capelle aan den IJssel, Lansingerland en Zuidplas. In een complex veld van verschillende partijen stroopt ZorgImpuls graag de mouwen op om eerstelijnszorgverleners daarbij te ondersteunen.

Stichting ZorgImpuls
Schiedamsedijk 79A
3011 EM Rotterdam
T. 010 – 241 02 22
F. 010 – 243 04 21
info@zorgimpuls.nl
www.zorgimpuls.nl

Mei 2012

Colofon

Coördinatie en redactie: Femke Gronheid, Annelies de Back en Anneke Guis (Com'an)
Fotografie: Rob van der Pas, Vormgeving: O&M Reclame, Drukkerij: Drukkerij De Bink